

TOPOARE DE PIATRĂ ȘI DE SILEX ȘLEFUIT DE LA MATEIENI ȘI CORLĂTENI (COMUNA CORLĂTENI JUDEȚUL BOTOȘANI)

EMIL MOSCALU

Între 10 — 24 octombrie 1987 am făcut un sondaj în așezarea de la Corlăteni care aparține fazei Cucuteni A—B, culturii Costișa, culturii Noua, halstattului timpuriu și secolul IV e.n. (I. Nestor 1952, p. 85—94). S-a săpat și un tumul dintr-un grup care se află pe dealul „La Standole” (E. Comșa, 1982, p. 86). Am săpat două secțiuni de 20 × 1,50 m în cel de al doilea tumul aflat în acest punct dar nu am găsit mormîntul central pentru care s-a construit tumul urmînd ca anul acesta să continuăm săpăturile. În secțiunea nr. 1 din acest tumul la adîncimea 0,40 m am găsit un amnar de fier (fig. 4/6). În continuare prezentăm cîteva materiale aflate în colecția școlii din Corlăteni și în colecția școlii din Mateieni.

1. În colecția școlii din Corlăteni se păstrează cîteva piese arheologice aduse din colecția școlii Mateieni pe care le prezentăm aici:

1. Topor de silex alb șlefuit total. Lungimea sa este de 10,9 cm iar lățimea de 5,8 cm. (fig. 2/2).

2. Topor de silex alb șlefuit. El este rupt, iar partea superioară nu s-a păstrat. Lungimea actuală este de 8 cm iar lățimea de 6,7 cm. A fost un topor de mari dimensiuni și este cioplit cu retușe largi (fig. 4/1).

3. Topor de piatră de culoare gri; probabil gresie cu o perforație pentru înmănușarea cozii. Lungimea este de 11,2 cm, iar lățimea de 5,5 cm (fig. 4/3).

4. Fragment ceramic dintr-un vas mare cu o toartă lucrată cu pastă roșie fină densă, pictat cu dungi negre. Lungimea este de 17,6 cm. Aparține culturii Cucuteni fază B (fig. 6/1).

5. Fragment ceramic aparținînd culturii Cucuteni B lucrată din pastă roșie fină, densă și pictat cu două benzi de culoare neagră. Pe una din ele se sprijină un șir de triunghiuri tot de culoare neagră (7/2).

6. Fragment ceramic cu o toartă oarbă lucrată din pastă roșie fină, densă pictat cu benzi și linii de vopsea neagră. Are lungimea de 9,2 cm și aparține culturii Cucuteni B. (fig. 7/1).

7. Greutate de la războiul de țesut sau de la plase de pescuit lucrată din lut ars de culoare maronie cu o perforație la mijloc. Are diametrul de 6,7 cm. Aparține tot culturii Cucuteni B (fig. 5/2).

8. Fusaiolă lucrată din lut ars de culoare brună (fig. 3/3). Atribuire culturală incertă.

9. Lamă neretușată cu secțiunea trapezoidală lucrată din silex alb opac. Are lungimea de 4,7 cm (fig. 4/4). Ea aparține culturii Cucuteni unde acest

tip este bine cunoscut la Traian — Dealul Fintinilor jud. Bacău, (A. Păunescu, 1970, fig. 34/8, pag. 54).

10. Fusaioală lucrată din pastă albă foarte probabil caolin. Diametrul este de 3,2 cm. Atribuirea culturală este incertă. (fig. 3/6).

II. Piese aflate în colecția școlii din satul Mateieni (com. Corlăteni strinse prin grija învățătorului Alexandru Gimiga.

1. Topor de silex alburiu, parțial șlefuit lungimea este de 12,2 cm iar lățimea este de 4,7 cm (fig. 1/1), este șlefuit numai în partea dinspre tăiș și este cioplit cu retușe largi.

2. Topor de silex negru alburiu, parțial șlefuit spre partea tăișului și este cioplit cu retușe largi. Lungimea este de 8,4 cm iar lățimea de 4,7 cm (fig. 1/4).

3. Topor de silex alb șlefuit lungimea de 8,7 cm iar lățimea de 3,3 cm. În partea superioară este cioplit cu retușe largi (fig. 1/5).

4. Dălțiță de piatră albă șlefuită cu secțiunea dreptunghiulară, lungimea este de 4,4 cm iar lățimea de 1,9 cm (fig. 1/3).

5. Topor de tuf vulcanic șlefuit. Lungimea este de 9,3 cm iar lățimea de 4,1 cm (fig. 1/2).

6. Toporaș de tuf vulcanic gălbui. Lungimea este 3,7 cm iar lățimea de 2,9 cm (fig. 1/6).

7. Topor mare de silex alb șlefuit și cioplit cu așchii largi. Are lungimea de 21,2 cm și lățimea de 7,2 cm. Secțiunea este ovală (fig. 2/1).

8. Topor de silex alb lucrat prin șlefuire și cioplire cu așchii largi. Are partea superioară de forma semicirculară ceea ce are importanță pentru încadrarea sa cronologică și culturală. Lungimea este de 10 cm, iar lățimea maximă de 4,8 cm. Secțiunea este elipsoidală (fig. 2/3).

9. Topor mare lucrat din silex alb prin cioplire cu desprinderea unor așchii largi și șlefuire. Lungimea este de 20,5 cm iar lățimea maximă de 7,5 cm. Secțiunea este elipsoidală iar partea superioară are o formă circulară ca la exemplarul precedent (fig. 3/1).

10. Topor lucrat prin șlefuire dintr-o rocă de culoare maronie. Lungimea este de 11 cm iar lățimea maximă este de 6,7 cm (fig. 5/1).

11. Greutate de plasă de pescuit sau de la războiul de țesut lucrată din lut ars de culoare brună. Diametrul este de 7 cm (fig. 4/2).

12. Gratoar de silex negru alburiu cu retușe pe margini și secțiunea semicirculară. Lungimea este de 5,5 cm și lățimea de 3 cm (fig. 5/3).

13. Lamă de silex negru alburiu, neretuşată. Lungimea este de 6 cm și lățimea de 2,5 cm. Are secțiunea trapezoidală (fig. 5/4).

14. Mărgică de piatră perforată. Lungimea este de 2,8 cm. (fig. 5/5)

15. Vas mic din pastă roșie fină nepictat. Înălțimea este de 5,2 cm. Aparține foarte probabil culturii Cucuteni B (fig. 5/6).

16. Fragment ceramic din pastă roșie fină, densă, pictată cu dungi de vopsea neagră și un șir de triunghiuri. Aparține culturii Cucuteni B (fig. 5/7).

17. Ramă de hîrleț din fier. Lungimea 16 cm iar lățimea 14 cm. (fig. 4/5).

Toate piesele care le prezint aici au fost găsite în satul Mateieni în grădina școlii și în punctele Zamca și Stanîștea. Cele ce se păstrează în colecția școlii din Corlăteni provin tot de la Mateieni.

Vasul de la Mateieni (fig. 5/6) aparține unui tip bine cunoscut fazei B a culturii Cucuteni în stațiunea de la Cucuteni (M. Petrescu Dimbovița, 1966, fig. 20/1 și Fig. 21/1, 2), și în alte stațiuni, ceea ce ne asigură că este un tip care face parte dintr-o serie tipologică mai mare, cunoscut și utilizat în aproape toată aria acestei culturi. Și fragmentele ceramice de la fig. 5/7 și fig. 6 și 7 aparțin tot culturii Cucuteni B.

Toporul ciocan periorat de la Mateieni (fig. 4/3) este bine cunoscut în cultura Cucuteni faza A4 de la Hăbășești (V. Dumitrescu și colab., 1954, p. 254 fig. 21 și 22 ; idem 1967, p. 33 fig. 43), la Cucuteni (M. Petrescu Dimbovița, 1966, p. 22, fig. 6). În așezarea aparținând culturii Cucuteni de la Izvoarele (R. Vulpe, 1957, p. 250, fig. 258) și în așezările aparținând fazelor Cucuteni A sau A—B de la Drăgușeni (jud. Botoșani), (A. Crișmaru, 1977, p. 19 fig. 6/4, 5). Topoare ciocan perforate de acest tip există în cultura Precucuteni în așezarea de la Rus Minăstioara (jud. Suceava), (M. Ignat, 1973, p. 230, fig. 2/5,9) ca și în cultura Cucuteni B în așezarea de la Tg. Ocna—Podei (C. Mătasă, 1964, p. fig. 5/3 ; 8/22—23). Aceasta ne convinge că toporul ciocan perforat pentru a fi înmănușat cu minier se utiliza în toate fazele culturii Cucuteni. Toporul din piatră maronie (Fig. 5/1) șlefuită poate aparține așezării Cucuteni B de la Mateieni, ele fiind bine cunoscute în cultura Cucuteni (V. Dumitrescu și colab., 1954, p. 246, fig. 18—20).

Topoarele de tuf vulcanic din colecția școlii din Mateieni (fig. 1/2, 6) pot aparține culturii Criș sau culturii ceramice liniare. Toporașe de tuf vulcanic au fost utilizate și de purtători culturii Dudești și Boian după cum ne indică exemplarele descoperite în marea necropolă de la Cernica—București (Gh. Cantacuzino, 1969, p. 5, fig. 4/1—3, 6—9).

Topoarele de silex șlefuit descoperite în cele trei puncte de pe teritoriul satului Mateieni se grupează în trei tipuri. Primul tip este format dintre topoarele cu ceafa groasă (fig. 1/1). Al doilea tip este format de topoarele cu lama subțire (fig. 1/4—5 ; fig. 2/2 și fig. 4/1). Tipul al treilea este reprezentat de topoarele de mari dimensiuni și de mici dimensiuni cu lama subțire, secțiunea elipsoidală și partea superioară semicirculară. (fig. 2/1, 3 și fig. 3/1). Topoarele cu ceafa groasă ca și cele cu lama subțire au fost atribuite culturii Cucuteni A—B și B iar limita lor cronologică superioară merge până la cultura Gorodsk-Horodiștea care astăzi este denumită Horodiștea-Erbiceni (A. Florescu, 1959, p. 215 și urm. ; fig. 1—2 ; idem, 1960, p. 79 și urm. fig. 2—8). V. Dumitrescu, 1961 p. 365 și urm. a socotit că ele nu sînt specifice culturii Cucuteni în fazele A—B și B ci numai culturii Gorodsk-Horodiștea. Însă V. Spinei, 1970, p. 27, arătat că aceste topoare apar în Cucuteni A la Nezvisko, Kriniciki și Kopanka, în Cucuteni A—B la Bilec Zlote, Polivanov iar și Babin, iar în Cucuteni B la Nezvisko și Cucuteni. Același autor arată că topoarele de silex șlefuit sînt utilizate și în cadrul culturii amforelor sferice după cum indică exemplare de la Piatra Neamț, Dolhești și Săucești (M. Dinu, 1961 p. 55, fig. 4/1, 3, 5, 9, 10 ; M. Florescu, V. Căpitanu, 1969, p. 219, fig. 22/9 ; A. Păunescu, 1970, p. 64, fig. 40 ; V. Spinei, 1970, notele 102—107), ca și ceramicii șnurate din Polonia care se plasează din punct de vedere cronologic în cea mai mare parte a evoluției sale după culturile amforelor sferice și Horodiștea-Foltești care face trecerea spre epoca bronzului (V. Spinei, 1970, notele 170—172 ; I. Machnik, 1966, pl. 1/1, c. d. ; pl. 3/2, d.c. ; pl. 5/1, c. d.).

În aşezarea de la Horodiştea (jud. Botoşani) sau găsit topoare de silex şlefuit (H. Dumitrescu, 1945, p. 157, fig. 8).

Topoarele de silex şlefuit cu lama subţire şi secţiunea elipsoidală (fig. 2 1, 3 şi fig. 3/1) au foarte bune analogii în cele descoperite în mormintul cu ocră de la Casimcea din Dobrogea, (D. Popescu, 1941, p. 86, fig. 2; A. Păunescu, 1970, p. 60, fig. 39/6, 7). Aceasta înseamnă că ele pot fi atribuite orizontului de morminte cu tumul şi ocră roşu pe schelete. Topoarele de la fig. 1/1, 5; fig. 2/1, 3; fig. 3/1; fig. 4/1 ca şi lama de la fig. 5/4 au fost lucrate din silex alb care provine din carierele din zona Nistrului superior. Numai toporul de la fig. 1/4 au fost lucrat din silex negru alburui ca şi gratoirul de la fig. 5/3 ceea ce ne permite să afirmăm că au fost lucrate din silex provenind din zăcămintele din zona Prutului superior. Silexul alb vineţiu este caracteristic carierelor de silex din bazinul superior al Nistrului (A. Păunescu, 1970, p. 64), iar silexul negru fumuriu este specific carierelor de silex din Woilhnia (V. Spinei, 1970, nota 89; S. Krukowski, 1932, p. 57—59). În zona Prutului superior există carierele de silex negru (V. Spinei, 1970, nota 54). Cariere de silex mai există şi în zona Bugului nordic (V. Spinei, 1970, nota 67).

Gratoirul de la fig. 5/3 are bune analogii într-un exemplar provenind din aşezările Cucuteni A sau A—B de la Drăguşeni, jud. Botoşani (A. Crîmăru, 1977, p. 21, fig. 8/10) şi este retuşat pe toate laturile. La Mateieni s-au mai găsit o lamă de silex alb lucrată din silex provenind din zona Nistrului superior, care are secţiunea trapezoidală (fig. 5/4). Ea are analogii în lamele cunoscute în cultura Cucuteni A—B (A. Păunescu 1970, p. 54, fig. 34/8). Exemplarul de la Mateieni poate aparţine aşezării Cucuteni B de aici. Mai avem şi o mărgică de piatră (fig. 5/5) perforată a cărei atribuire cronologică şi culturală este incertă. Greutăţile de plasă de pescuit sau de la războiul de ţesut au de asemenea atribuire cronologică şi culturală incertă (fig. 4/2 şi fig. 5/2). Fusaiolele de la Mateieni au de asemenea o atribuire cronologică şi culturală incertă. Fusaiolele de la fig. 3/4 este ornamentată cu cercelele concentrice şi poate aparţine culturii Babadag-Cozia din Hallstatt Al-B.

Amnarul de fier găsit în tumulul nr. 2 de la Corlăteni (fig. 4/6) la adâncimea de 0,40 m are analogii în sec. IV e.n. în cultura Cerneahov — Sintana de Mureş, la Pietroasele (jud. Buzău, comunicare amabilă Gheorghe Diaconu), la Kriniciki (E. A. Simonovici, 1960, pag. 251, fig. 5), la Bistreţ (jud. Dolj) în a doua jumătate a sec. V e.n. într-un mormint de migrator (D. Marcu, 1987, p. 84, fig. 4/11). Dar acest tip de amnar are analogii în sec. X—XIII după cum ne indică exemplarul din Moldova de la Petruha (V. Spinei, 1985, p. 187, fig. 10). Un exemplar asemănător provine de la Bucov (jud. Dîmboviţa) unde datează din a doua jumătate a sec. IX şi sec. X e.n. (M. Comşa, 1978, fig. 82/22—24). Faptul că la Corlăteni l-am găsit într-un tumul la adâncimea de 0,40 m, amnarul de aici poate proveni dintr-un mormint de migratori turanici. Vom verifica acest lucru în săpăturile care le vom face în acest an. Astfel de amnare de fier se găsesc şi la slavii din R.S.S. Ucraineană (V. I. Mosinskaja, 1959, p. 80, fig. 33).

Rama de hîrleţ de fier de la Mateieni (fig. 4/5), datează din secolele X—XI e.n. şi are analogii la Dinogetia (Gh. Ştefan, şi colab. 1967, p. 59, fig. 36/4) şi la Bucov în secolele IX—X e.n. (M. Comşa, 1978, p. 48, fig. 39/9). Acest tip de lamă de hîrleţ de fier datează din sec. VIII—X e.n. se mai cunoaşte

în România la Dragosloveni (jud. Vrancea) și în Bulgaria de NE la Tolbuhin iar în Cehoslovacia la Moravski Jan (I. Hennig, 1987, pag. 74, pl. 28, 29 și pl. 32). Mai există un tip de lamă de hîrleț de fier ușor diferit de cel de la Corlăteni, care datează din sec. V—VII e.n. și care se cunoaște numai în Cehoslovacia, Ungaria, Transilvania și Bulgaria (I. Hennig, 1987, p. 71, fig. 30).

BIBLIOGRAFIA

- E. COMȘA, *Morminte cu ocre la Corlăteni*, Thraco-Dacica, 1982, p. 86 — 91
 M. COMȘA, *Cultura materială veche românească*, București, 1978
 A. CRÎȘMARU, *Drăgușeni, Contribuții la o monografie arheologică*, Botoșani, 1977
 GH. CANTACUZINĂ, *The prehistoric necropolis of Cernica and its place in the neolithic culture of Romanian and of Europe in the light of recent discoveries*, Dacia, 13, 1967, p. 51
 V. DUMITRESCU, H. DUMITRESCU, M. PETRESCU DÎMBOVIȚA, N. GOSTAR *Hăbășești* București, 1954
 V. DUMITRESCU, *La station préhistorique de Horodiștea sur le Pruth*, Dacia, SV, 9 — 10, 1941 — 1944, București, 1945, p. 157
 MARIN DINU, *Contribuții la problema culturii amforelor sferice în Moldova*, Arh. Mold. 1, p. 55
 A. FLORESCU, *Depozitul de unelte de la Valea Adîncă*, în *Omagiu lui Constantin Daicoviciu*, București, 1960, p. 215 — 224
 A. FLORESCU, *O cremenit toporah v Moldove*, Dacia, NS, 3, 1959 p. 79 — 102
 M. FLORESCU, V. CĂPITANU, *Descoperiri arheologice în jud. Bacău*, Arh. Mold. 6, 1969, p. 219
 IOACHIM HENNIG, *Südosteuropa zwischen Antike und Mittelalter. Schriften zur Ur- und Frühgeschichte*, 42, Berlin 1987
 M. IGNAT, *Santierul Ruc Mădăstoaara*, St. și Mat. Suceava, 3, 1972 p. 228
 ZOIA KALMAR, *Despre uneltele de piatră descoperite în județul Sălaj și în zonele învecinate*, Acta Muzei Porolissensis, 9, Zalău, 1985, p. 95 — 103
 S. KRUKOWSKI, *Première caractéristique de la station minière de Krzemionki au point de vue des restes qui se trouvent à sa surface*, în *Wiedomosci Arheologiczne*, 11, 1932, p. 57—59
 I. MACHNIK, *Studia nad cultura ceramiki sznurowei w Malopolsce*, Wrocław — Warszawa — Krakow, 1966
 D. MARCU, *Un mormint de înhumafie descoperit la Bistref (jud Dolj)* SCIVA, 1987, 2
 V. MIHALACHE, *Topoare de silex șlefuite descoperite pe teritoriul com. Valea Seacă (jud. Iași)*, SCIV, 22, 1971, 4 p. 627 — 631.
 C. MATASĂ, *Așezarea eneolitică Cucuteni B de la Tîrgul Ocna—Podci* Arh. Mold. 2 — 3, 1964.
 V. I. MOSINSKAIA, *Kratkie Soobschenia*, 77, 1959
 I. NESTOR și colab. *Șantierul arheologic Valea Jijiei*, SCIV, 3, 1952, p. 85—94.
 A. PĂUNESCU, *Evoluția uneltelor și armelor de piatră de piatră cioplită pe teritoriul României* București, 1970
 DORIN POPESCU, *La tombe à ocre de Casimcea, Dobrogea*, Dacia 7—8, 1937—1940, 1941, p. 86
 M. PETRESCU DÎMBOVIȚA, *Cucuteni*, București, 1966
 G. ȘTEFAN, I. BARNEA, M. COMȘA, E. COMȘA, *Dinogetia*, 1, București, 1967, p. 59
 V. SPINEI, *Realități etnice și politice în Moldova Meridională în sec. X — XIII. Români și turanici*, Iași, 1985.
 V. SPINEI, *Einige Betrachtungen über äneolitische Feuersteinbeile in der Moldau*, Dacia, NS, 14, 1970, p. 25 — 50.
 E. A. SÎMONOVICI, *Pamiatki Cerneahovskoi kulturi v Kriniciki po materiala S. Gamcenko*, în *Materiali i isledovania po arheologii SSSR*, Moscova, 1982, 1960
 R. VULPE, *Izvoare, Săpăturile din 1936 — 1948*, București 1957

IIACHES EN PIERRE DE SILEX POLI DE MATEIENI ET CORLĂTENI (COM. DE CORLĂTENI, DÉP. DE BOTOȘANI)

Résumé

Dans la collection de l'école du village Mateieni, com. de Corlăteni, il y a une collection de haches en pierre, silex ciselé, fragments céramiques appartenant à la culture Cucuteni B un châssis de bêche en fer des IXe—X^e ss. de n. è.

À l'école de Corlăteni il y a aussi quelques haches en silex poli et en pierre ciselée tout comme quelques fragments céramiques appartenant à la culture Cucuteni B et qui proviennent aussi du territoire du village Mateieni.

Le petit vase en pâte rouge qui n'est pas peint (fig. 5/6) et les fragments de céramique rouge fine peints en noir (fig. 6 et 7 et fig. 5/7) appartiennent à la culture Cucuteni B.

La hache-marteau perforée (fig. 4/3) est spécifique pour la culture Cucuteni A 4 dans l'établissement de Hăbășești, dans les cités de Cucuteni A—B de Drăgușeni, dans l'établissement avant Cucuteni de Rus Minăstioara tout comme dans la cité Cucuteni B de Tg. Ocna—Podei. La hache en pierre brune polie (fig. 5/1) est bien connue dans la culture Cucuteni A 4 de Hăbășești.

Les haches en tuf volcanique (fig. 1/2, 6) peuvent appartenir aux cultures néolithiques de Criș et à la céramique linéaire du premier néolithique, étant spécifiques pour les cultures de Dudești et Boian et celle de la nécropole et l'établissement de Cernica, București, À Mateieni on a découvert aussi des haches en silex poli ayant l'arête grosse (fig. 1/1) et la lame mince (fig. 1/4—5 ; fig. 2/2 ; fig. 4/1) qui sont spécifiques pour la culture Cucuteni A, A—B et B et la culture des amphores sphériques et aussi pour la culture de la céramique à cordon de Pologne. Les haches en silex poli à lame mince et section ellipsoïdale (fig. 2/1, 3 et 3/1) trouvent de très bonnes analogies avec celles découvertes dans la tombe avec ocre de Casimcea en Dobroudja, fait qui justifie leur attribution à l'horizon des tombes avec ocre.

Les haches représentées dans les fig. 1/1, 5 ; 2/1, 3 ; 3/1 ; 4/1 et la lame de la fig. 5/4 ont été réalisés en silex blanc qui provient des carrières situées dans la zone du Dnistr supérieur. La hache de la fig. 1/4, le grattoir de la fig. 5/3 ont été réalisés en silex noir pâle qui provient des gisements de la zone du Pruth supérieur.

Le briquet en fer trouvé dans le tumulus no. 2 de Corlăteni apparaît dans la culture Cerneahov—Sintana de Mureș depuis le IVe s. de n. è et continue à être utilisé jusqu'aux Xe—XIe s. de n. è. le châssis en fer de la bêche (fig. 4/5) date des IXe—Xe s. de n. è.

Légende des figures

Fig. 1 — Mateieni 1, 4, 5—haches réalisés en silex poli; 3 — petit ciseau en pierre blanche ciselée ; 2, 6 — petites haches en tuf volcanique.

Fig. 2 — Mateieni, 1, 3 — haches réalisés en silex poli; 2 — Corlăteni hache en silex poli.

Fig. 3 — Mateieni. 1 — hache en silex poli ; 2, 4, 7 — fusaïole en terre glaise cuite.

Fig. 4 — Corlăteni 1 — hache en silex poli ; 3 — hache-marteau en pierre polie ; 4 — lame en silex ; 6 — briquet en fer ; Mateieni 2 — poids de l'outil à tisser ; 5 — châssis de bêche en fer.

Fig. 5 — Corlăteni. 2 — poids de l'outil à tisser ; Mateieni 1 — hache en roche dure. 3 — grattoir en silex ; 4 — lame en silex ; 5 — perle en pierre ; 6 — petit vase appartenant à la culture Cucuteni B ; 7 — fragment céramique appartenant à la culture Cucuteni B.

Fig. 6 — Corlăteni. 1 — fragment céramique appartenant à la culture Cucuteni B ; Mateieni. 2 — fragment céramique appartenant à la culture Cucuteni B.

Fig. 7 — Corlăteni 1 — 2 — fragments céramiques appartenant à la culture Cucuteni B.

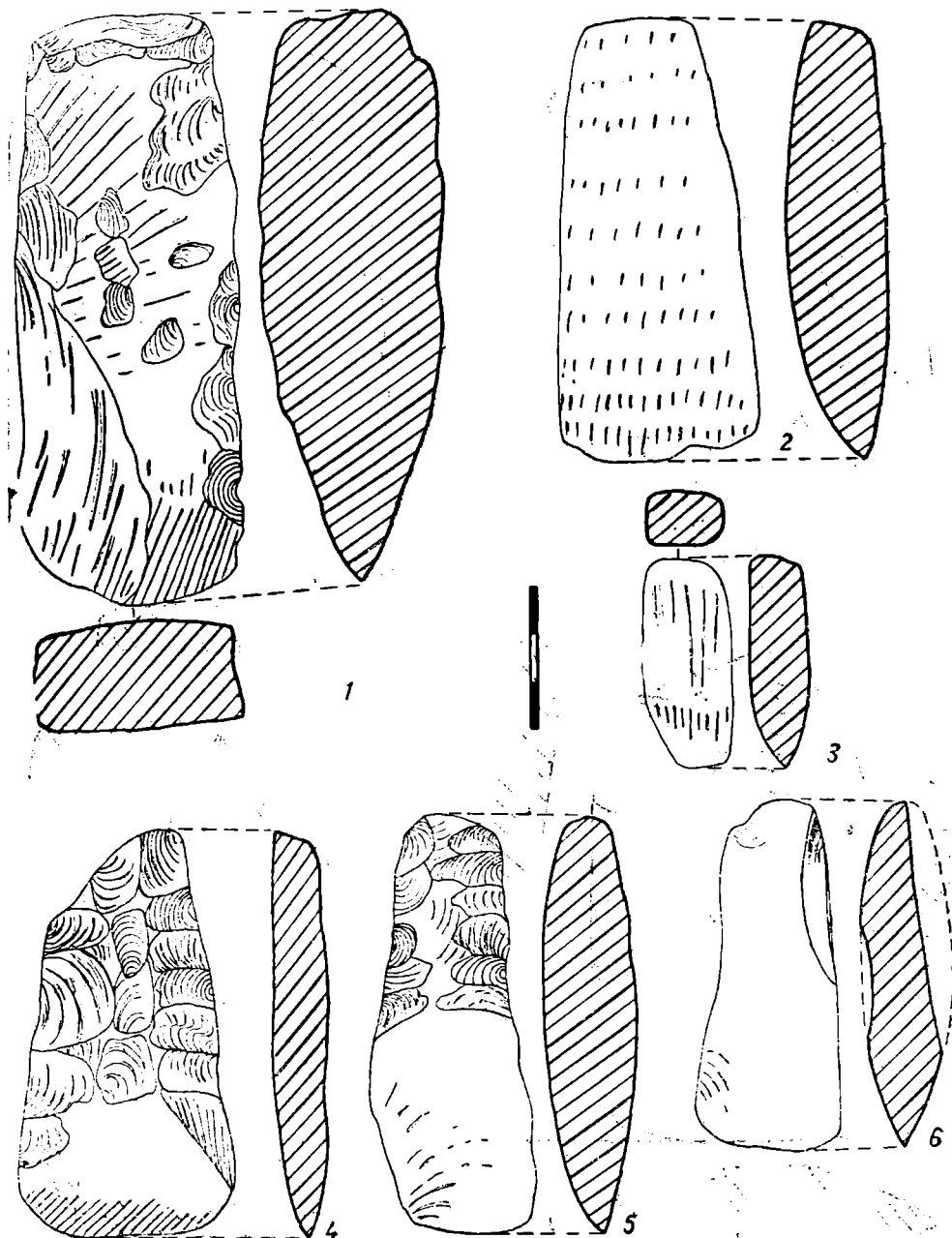

Fig. 1 — Mateieni, 1, 4, 5, topoare lucrate din silex șlefuit ; 3 dăltiță lucrată din piatră albă șlefuită ; 2, 6 topoare din tuf vulcanic.

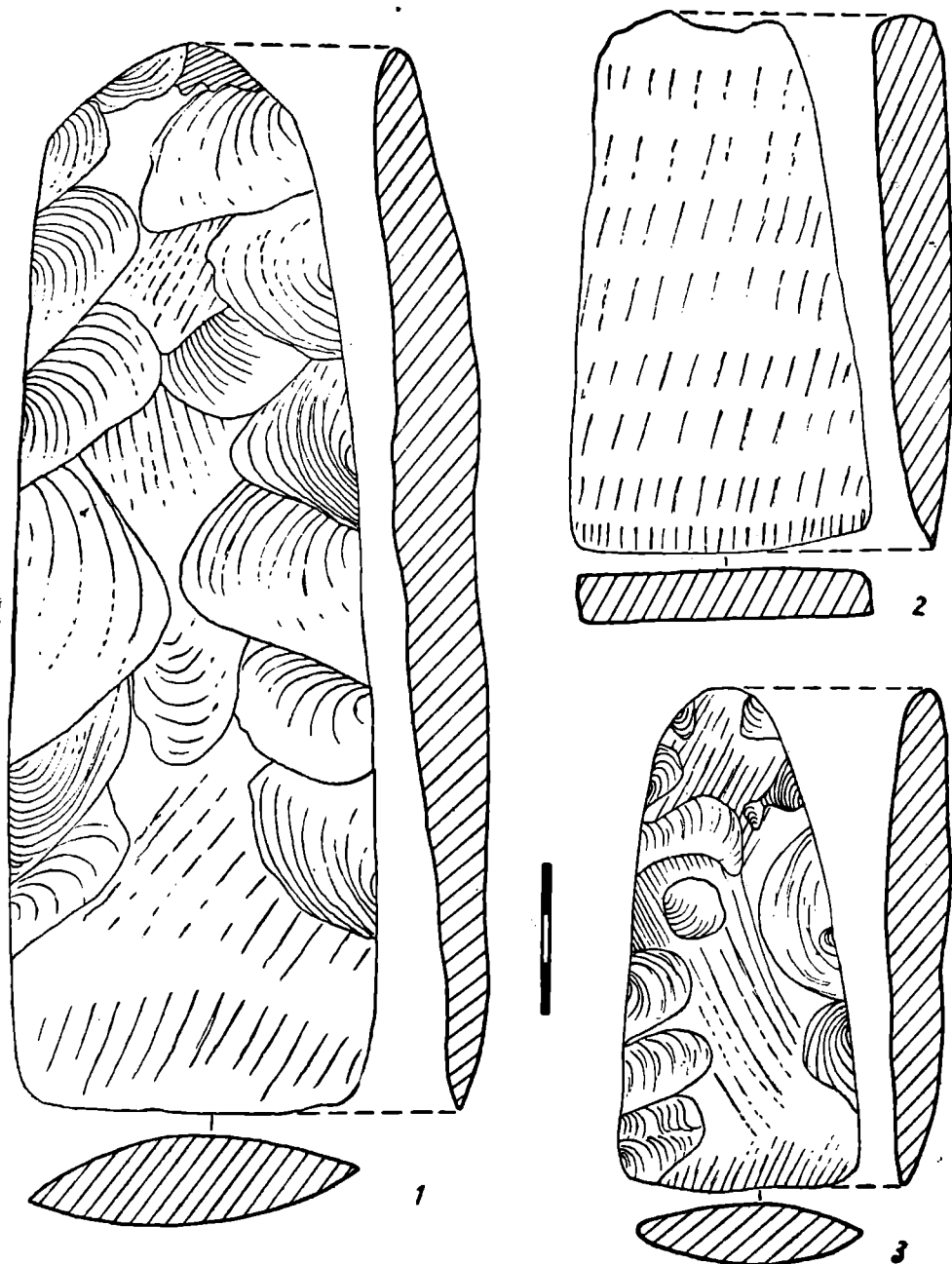

Fig. 2 — Matcleni, 1, 3, topoare lucrate din silex șlefuit; 2 Corlăteni topor de silex șlefuit.

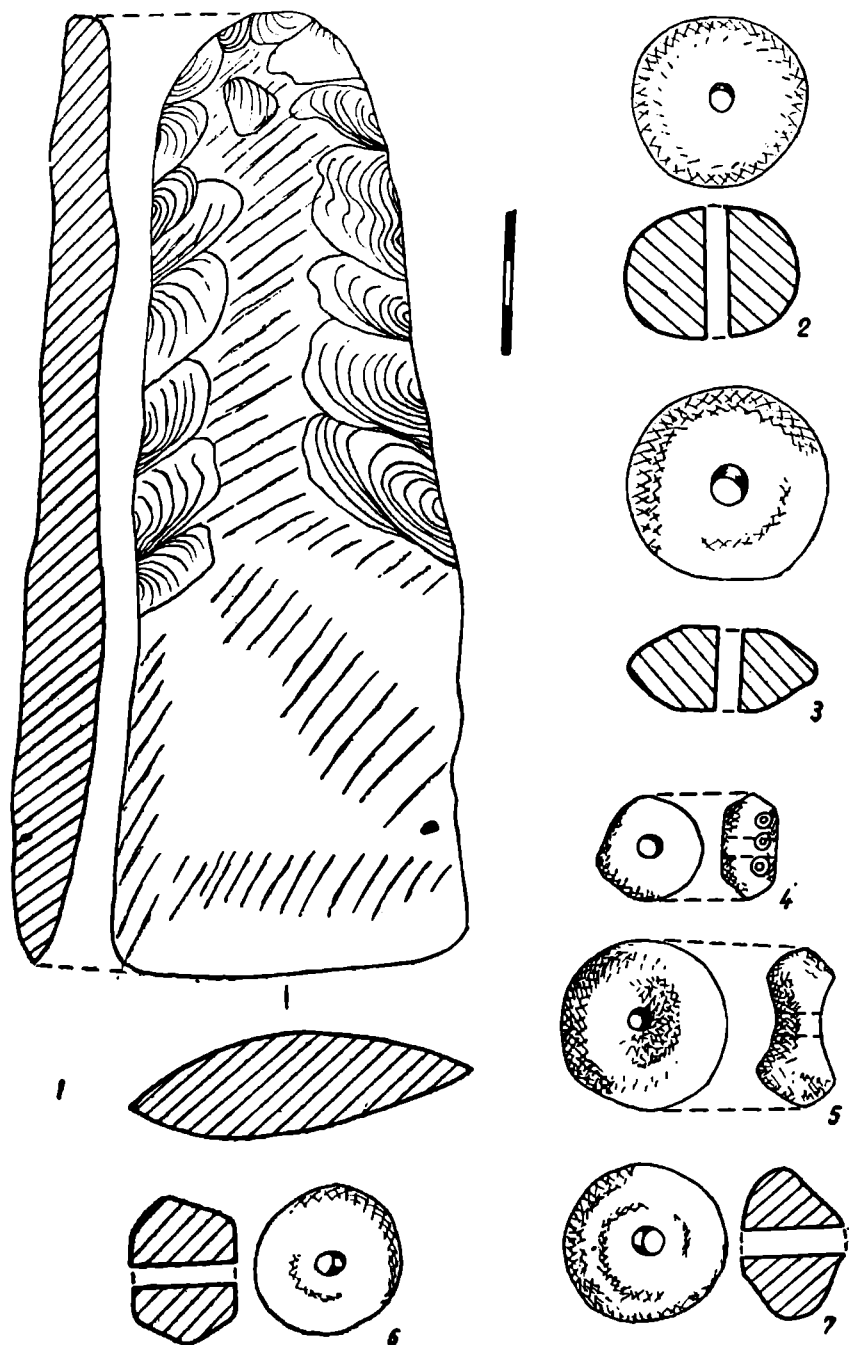

Fig. 3 — Mateleni. 1 topor de silex șlefuit ; 2, 4 — 7 fusaiolă de lut ars ; Corlăteni- 3 fusaiolă de lut ars.
www.cimec.ro

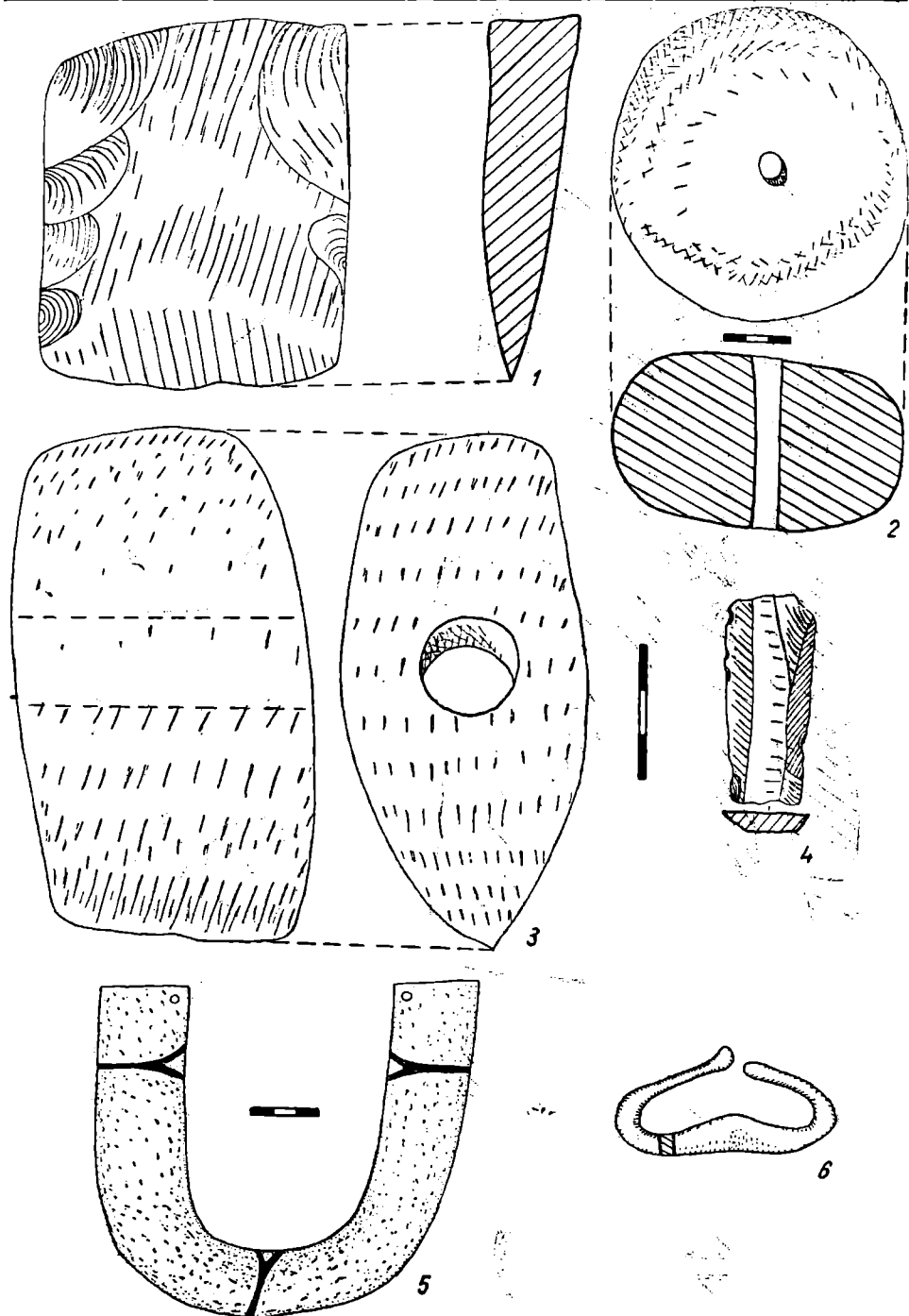

Fig. 4 — Corlăteni 1, topor de silex șefuit ; 3 topor ciocan din piatră șlefuită ; 4 lamă de silex ; 6 amnar de fier ; Mateieni 2 greutate de la războiul de țesut ; 5 ramă de fier de hîrleș
www.cim.ec.ro

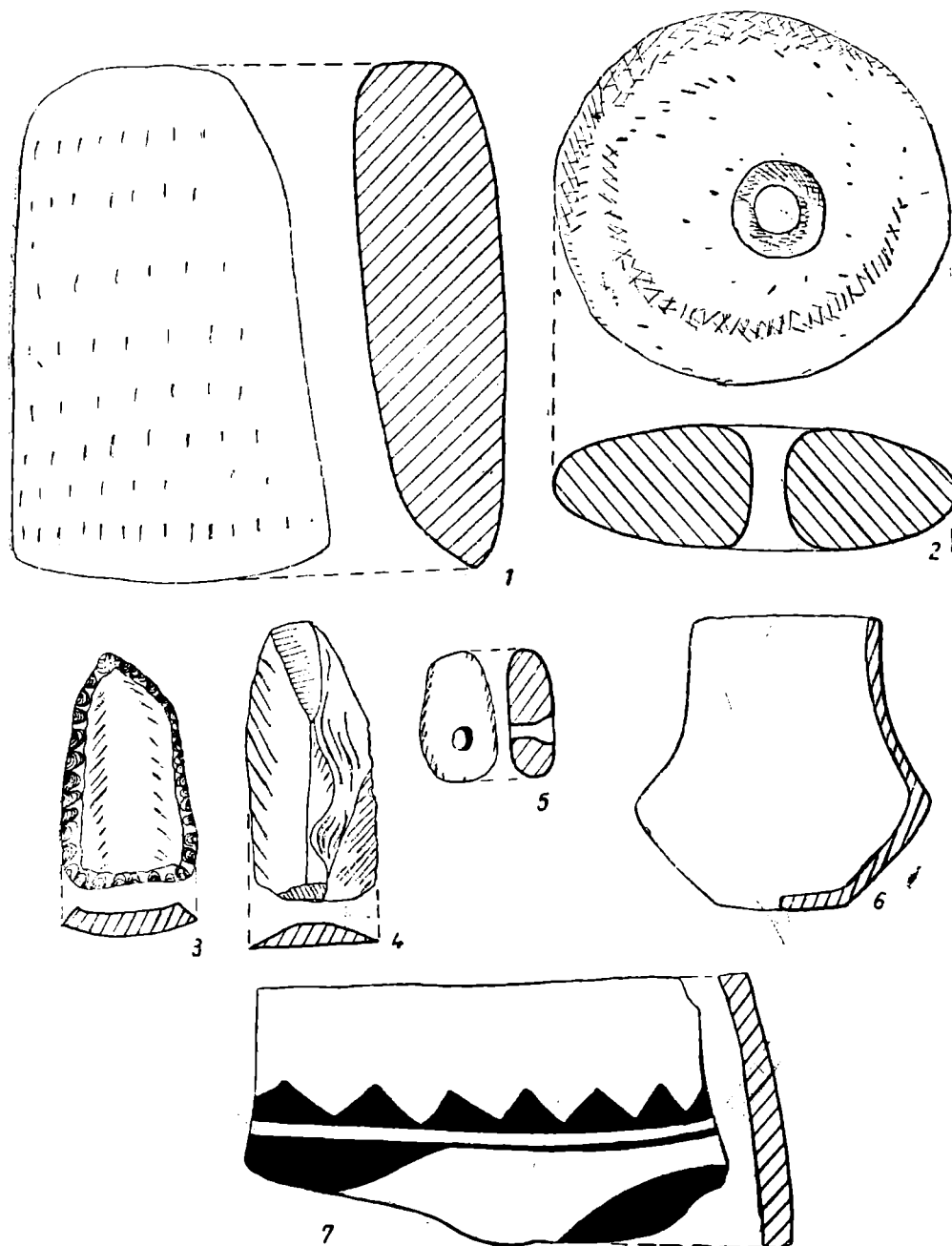

Fig. 5 — Corlăteni. 2 greutate de la războiul de țesut ; Mateieni. 1 topor de rocă dură ; 3 gratoir de silex ; 4 lamă de silex ; 5 mărgică de piatră ; 6 vâsuf aparținind culturii Cucuteni B ; 7 fragment ceramic aparținind culturii Cucuteni B.

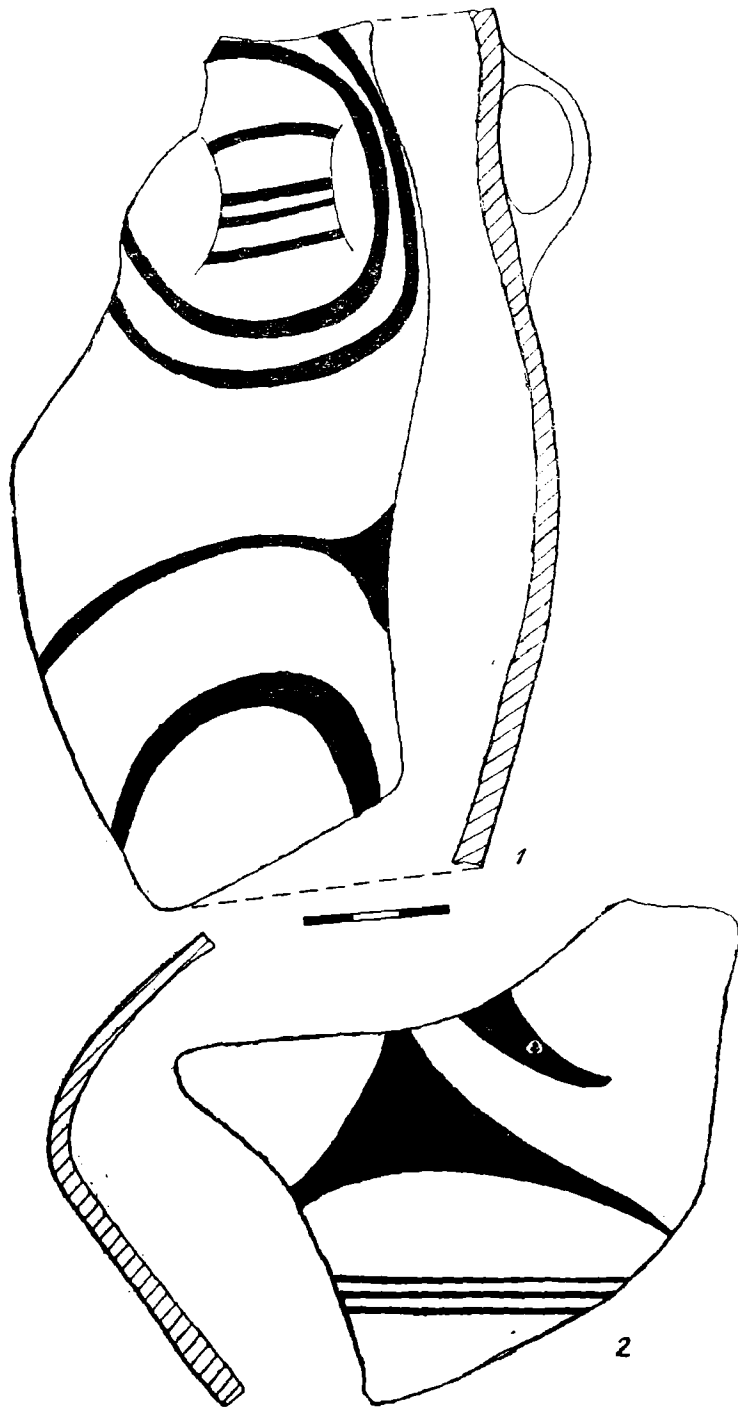

Fig. 6 — Corlăteni. 1 fragment ceramic aparținind culturii Cucuteni B; Mateieni. 2 fragment ceramic aparținind culturii Cucuteni B.

Fig. 7 — Corlăte

— 2 fragmente ceramice aparținând culturii Cucuteni B.